

عنوان مقاله:

از مناسبت تا مذاق فقه ، راه هایی به مقاصد شریعت

محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 38، شماره 1 (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

حسین صابری - فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

این که شارع در تشریح احکام هدف یا اهداف مشخصی دارد بر همگان روشن است و این که هدف شارع تحقق بخشیدن به مصالح بندگان است نیز حقیقتی هویدا است . به رغم روشن بودن این حقیقت آن جا که درباره اعتبار مصلحت میان مذاهب اختلاف صورت پذیرفته اصل نزاع بدان بازگشته است که به صورت مشخص و صغروی این مصلحت و آن مقصد بر چه چیز یا چیزهایی انطباق می یابد. پرسش اصلی در باب مقاصد شریعت نه حجیت و عدم حجیت ، بلکه این پرسش است که آیا سازوکار یا سازوکارهایی مشخص برای احراز این مقاصد و آن مصالح وجود دارد یا خیر. نگارنده در جست و جویی استقرایی و نه در رویکردی قیاسی که اساسا گرهی نمی گشاید کوشیده است سر نخ هایی از چند سازوکار مشخص در راهیابی به مقاصد شریعت بیابد و رد پای آن ها را در فقه سنی و شیعه نشان دهد. این سازوکارها عمدتا در روش هایی چون مناسبت ، سبر و تقسیم ، تحقیق و تخریج مناط و نیز مذاق فقه رخ می نمایند. نگارنده با عنایت به همگنی مشهودی که میان عناوین مناسبت سبر و تقسیم و مذاق فقه یافته به بررسی این سازو کارها پرداخته است . امید که این نوع جست و جو مقدمه ای بر توجه به بررسی های استقرایی به جای استدلال های قیاسی باشد و در آمدی بر روی آوردن به مذاق فقه به عنوان یک قاعده کارآمد در استنباط شود.

کلمات کلیدی:

مصلحت ، مقاصد شریعت ، سبر و تقسیم ، مناسبت ، مذاق فقه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1434747>

